

Hartmann resectie

U hebt samen met uw arts besproken dat wij u opnemen voor een rectumoperatie, hartmann resectie in verband met darmkanker. Op dit informatieblad vindt u informatie over onder andere de verschillende operatietechnieken die wij hierbij hanteren, de complicaties en leefregels na de operatie.

De operatie

Bij dikkedarmkanker is een operatie de meest toegepaste behandeling. Er zijn twee verschillende operatietechnieken mogelijk bij dikkedarmkanker. Afhankelijk van de grootte, de uitgebreidheid en de plaats van de tumor kan de operatie op de traditionele (open) manier plaatsvinden met een grote snee in uw buik of door middel van een kijkoperatie (laparoscopische operatie) waarbij een kijkbuis en andere operatie-instrumenten via enkele gaatjes in uw buik naar binnen worden gebracht.

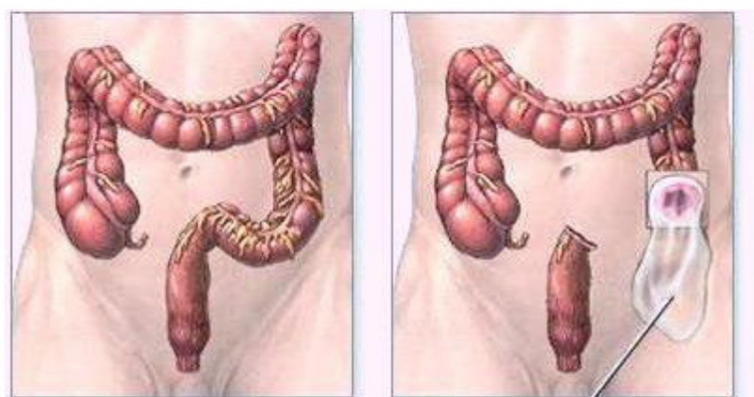
Bij de keuze voor een operatietechniek spelen ook uw lichamelijke en/of geestelijke conditie een rol en de eventueel aanwezige uitzaaiingen. Uw behandelend arts bespreekt de verschillende mogelijkheden met u. Tijdens de operatie wordt het aangedane stuk darm verwijderd. Dit wordt een hartmann genoemd. Behalve de tumor worden ook de lymfklieren verwijderd die behoren bij het deel van de darm waarin de tumor zich bevindt. Daarna worden de beide delen van de darm weer aan elkaar gezet.

Hartmann resectie/ procedure

Hierbij wordt een gedeelte van de dikke darm verwijderd en is het niet mogelijk en wenselijk om direct een verbinding te maken. Waarom dit niet mogelijk of wenselijk is wordt u door uw chirurg uitgelegd. Het onderste uiteinde van de darm wordt gesloten. Van het bovenste uiteinde maakt de arts een stoma (een dikke darmstoma of colostoma). Voor het aanleggen van een colostoma wordt tijdens een operatie een gezond deel van de dikke darm (colon) door de buikwand naar buiten gebracht om een stoma (opening) te vormen. Deze stoma vormt vanaf dat moment de uitgang voor ontlasting.

Een colostoma wordt gewoonlijk aangelegd aan de linkerkant van de buik net onder de navel, maar kan in sommige gevallen rechts worden aangelegd. Dit is afhankelijk van de reden waarom een stoma wordt aangelegd.

Per patiënt wordt bekeken of het mogelijk en wenselijk is om in een later stadium de verbinding tussen de darmuiteinden weer te herstellen en zo het colostoma weer op te heffen.

Complicaties

Aan elke operatie zijn risico's verbonden. De kans is klein, maar de arts zal voor de operatie de complicaties met u bespreken. Complicaties zorgen altijd voor een langer herstel. Algemene complicaties na elke operatie zijn:

- Nabloeding
- Infectie of ontsteking

Patiënteninformatie

- Longontsteking
- Trombose

Na deze operatie kunnen zich de volgende specifieke complicaties voordoen:

- Vertraagd op gang komen van de darmen: de darm heeft stil gelegen tijdens de operatie en heeft soms langer tijd nodig om weer op gang te komen.

Weer thuis

Bij normale genezing heeft de operatiewond geen speciale verzorging nodig. U kunt zich gewoon wassen of douchen. Voor mensen met een open wond of een lekkende wond, gelden andere richtlijnen. Deze worden (indien van toepassing) met u besproken. U hoeft geen speciaal dieet te volgen.

Als u een stoma heeft, wordt de zorg hiervoor geregeld voor het ontslag

Wandelen is goed om uw conditie te verbeteren. Fietsen en autorijden mag zodra u geen pijn meer heeft bij bewegen. Het is af te raden de eerste 6 weken zwaar te tillen of te sjouwen. Naast de algehele conditie voor de operatie, bepaalt ook de grootte en het verloop van de operatie hoe snel u zult herstellen.

Contact

Bij vragen of problemen vóór uw behandeling, kunt u zich het beste wenden tot de verpleegkundig specialist of uw behandelend arts in het ziekenhuis. Wanneer zich na de operatie thuis problemen voordoen, neem dan contact op met de verpleegkundig specialist of de polikliniek oncologiecentrum tijdens kantooruren. 's Avonds of in het weekend belt u met de Spoed Eisende Hulp van het ziekenhuis. Vraagt u naar de dienstdoende chirurg.

- Polikliniek Oncologiecentrum T: 043 – 387 64 00
- Verpleegkundig specialist coloncare Christel Gielen T: 043- 387 65 43, sein 7852
- Spoed Eisende Hulp T: 043 - 397 67 00

Voor informatie over de opnamedag en tijd belt u met bureau opname 043 - 387 53 30.

Websites

- www.darmkanker.nl.info
- www.mlds.nl
- www.oncologie.mumc.nl
- www.kanker.nl
- Care companion, aanmelding via de verpleegkundig specialist coloncare

Odin 036383 / uitgave oktober 2015

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl